

[Arbejds- og socialministeren.]

stillet mig et spørgsmål vedrørende tilsynet med private halvdagsbørnehaver uden tilskud fra det offentlige. Det ærede medlem var ikke helt sikker på, at dette tilsyn var tilstrækkelig effektivt, og fremførte som eksempel en halvdagsbørnehave, hvis lokaleforhold m. v. det ærede medlem ikke fandt tilfredsstillende. Endvidere har det ærede medlem fru Petra Petersen gjort nogle bemærkninger vedrørende dette spørgsmål og herunder henvist til, at hun under behandlingen i det høje ting af forslaget til lov om ændringer i forsorsloven vedrørende forøget offentlig støtte til institutioner for børneforsorg havde stillet ændringsforslag til lovens § 129, der bl. a. gik ud på nærmere at fastlægge grænserne for de børnehaver, der skulle have arbejds- og socialministerens tilladelse til driften.

Som det vil være ærede medlemmer bekendt, var der ved behandlingen af det nævnte lovforslag i det andet høje ting enighed om, at man ikke burde sætte for snævre grænser for de private børnehavers virksomhed, omend der måtte være nogen kontrol med dem. Dette synspunkt må jeg fremdeles tilslutte mig, ligesom jeg finder det rimeligt, at der for allerede eksisterende private børnehaver blev fastsat en frist, inden de i henhold til den nye bestemmelse skulle søge arbejds- og socialministeriets godkendelse. Den børnehave, som det ærede medlem fru Fanny Jensen omtalte, vil efter det for mig oplyste utvivlsomt falde indenfor forsorslovens § 219, stk. 1, som den nu er affattet, således at den skal søge tilladelse til fortsat drift, idet den dog, da den er oprettet før lovændringen, har frist til 1. april 1953. Om den nævnte børnehave har jeg iøvrigt fået oplyst, at der har været aflagt tilsynsbesøg i januar i år, og der vil, da en sådan institution skal have tilsyn to gange årlig, antagelig i den nærmeste fremtid påny blive aflagt tilsynsbesøg.

Det ærede medlem fru Petra Petersen var endvidere inde på, at mange ikke-kommunale børnehaver ville få vanskelighed ved at klare driften, og henviste herved til det af det ærede medlem i sin tid stillede ændringsforslag til forsorsloven, gående ud på en forhøjelse af statstilskuddet fra 40 pct. til 50 pct. Her vil jeg gerne pege på, at det er lovens princip, at 30 pct. af udgifterne skal bæres af forældrene eller eventuelt delvis ved private tilskud. Men der er mulighed for at yde institutioner en ekstraordinær støtte af den rådighedssum, der i henhold til § 127, stk. 4, står til arbejds- og socialministerens rådighed, en rådigheds-

sum, der for indeværende finansår andrager 400 000 kr.

Med udgangspunkt i en kronik i „Politiken“ forleden med titlen „Offer for børneværneri“ har det ærede medlem hr. Kjeldgaard Iversen stillet mig nogle spørgsmål vedrørende særfor sorgen. Under dette udtryk indbefatter det ærede medlem både børneforsorgen og den egentlige særfor sorg i teknisk forstand, d. v. s. forsorgen for sindssyge, åndssvage, epileptikere, vanføre, talelidende, blinde, døve og tungføre.

Jeg vil straks sige, at jeg ikke kan udtale mig om den konkrete sag, der gav anledning til kronikken, før jeg har undersøgt den nærmere, hvad jeg allerede har taget skridt til. Det ærede medlem har først spurgt, hvormange der er inddraget under de før omtalte arter af forsorg, og hvordan de grupperer sig. Af børn under børneforsorg var der den 31. december 1950 13 979, hvoraf de 9 149 var fjernet fra hjemmet efter beslutning af børneværnet. Antallet af personer under den egentlige særfor sorg var den 31. marts 1951 ialt 28 114. Dette tal fordeles sig på de forskellige grupper på følgende måde: sindssyge 9 944, åndssvage 15 468, epileptikere 820, vanføre 665, talelidende 290, blinde 365, døve og tungføre 562.

Når det ærede medlem dernæst har spurgt, hvormange der administrativt er berøvet deres frihed, altså tilfælde, hvor anbringelsen sker uden hensyntagen til den pågældendes eget ønske, må jeg først nævne de ca. 9 000 børn, der er inddraget under børneforsorg efter fjernelsesbeslutning i henhold til forsorsloven. For den egentlige særfor sorgs vedkommende er der alene tale om administrativ tvangsmæssig anbringelse af åndssvage og sindssyge. Inddragelsen under åndssvagefor sorg finder sted efter reglerne i loven af 16. maj 1934 om foranstaltninger vedrørende åndssvage. Administrativ tvangsanbringelse af sindssyge finder sted efter reglerne i loven af 13. september 1938 om sindssyge personers hospitalsophold, der dog også omfatter visse kategorier af epileptikere. Denne lov henhører imidlertid under justitsministeriet. Jeg tror, at man i almindelighed tør sige, at der ikke holdes nogen indespærring mod deres vilje, som ville kunne klare sig ude i samfundet.

For børnenes vedkommende er det som bekendt de folkevalgte børneværnsudvalg, der træffer fjernelsesbeslutningen med adgang til anke til landsnævnet for børnefor sorg. Jeg har tillid til, at børneværnsudvalgene varetager dette vigtige hverv sam-